

Франції з детальною реконструкцією селянського життя. Його найдавніші експонати, будинки, датуються XV ст.

На території музею встановлено близько 50 селянських будинків і відтворено колір невеликого ельзаського села. На його вулицях і в дворах вирує життя – вистави для туристів тут влаштовують навіть від випасу свиней і доїння корів. Майстрині на вулицях демонструють традиційні ельзаські заняття: виготовлення дерев'яних туфель, біловолосої майстерності, випічки. Під наливками цехів можна побачити не лише старовинні засоби пересування селян – вози, а й трактори, мотоцикли, чітко пов'язані з першою половиною XX ст. У селі також проводяться майстер-класи з виготовлення сувенірів та приготування традиційних місцевих страв. Будинки в екоселищі – в основному напівдерев'яні, а головним символом села і всього Ельзасу є лелека, тому на місцевих вулицях вони ходять вільно і нікого не бояться.

Шато-Шалон (Chateau Chalon) – комуна в департаменті Юра. Гурмани добре знають про марку вина з такою ж назвою, яка виробляється тут. Комуна є одним з туристичних центрів Франції-Конте, а жовте вино «Chateau Chalon» і місцеві виноградники слугують основним фактором залучення мандрівників. У селі постійно проживає близько 160 осіб, багато хто, як і їхні предки, займаються виноробством. Виробництво жовтого вина зумовлено місцевими особливостями: гранітні ґрунти Шато-Шалона не дозволяють спорудити глибокі винні льохи, тому підвали знаходяться наполовину над землею, а через перепади температур вино має свою особливу мікрофлору. Крім виноградників і винних льохів, що оточують комуна, у ньому є пара музеїв – сиру й вина з обов'язковими дегустаціями місцевої спеціальності. У комуні збереглися фрагменти середньовічних укріплень (XIII ст.) і криниці XV ст.

Сен-Веран. Комуна Сен-Веран з 1939 р. є гірськолижним курортом. У Сен-Веран проживає близько 260 осіб. Муніципалітет створив музей сільського життя, що охоплює період XIX–XX ст.

Збереження традицій селянського самоуправління дозволить зберегти селянство як верству в сучасній Україні, оскільки процес розселення зараз набув загрозливих розмірів. Сільська (земельна) громада еволюціонувала в кооператив вертикального типу. Такий кооператив може бути конкурентоспроможним у сучасних аграрних ринкових відносинах, створити конкуренцію фермерським господарствам.

О. Ю. Бір'ова

**ПРЕЗЕНТАЦІЯ МУЗЕЇВ ЧЕРЕЗ ЕТНОФЕСТИВАЛІ
(НА ПРИКЛАДІ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ)**

O. Yu. Birova

**PRESENTATION OF MUSEUMS BY MEANS OF ETHNO-FESTIVALS
(THE CASE OF KHARKIV REGION)**

Нині в українській культурі важлива роль належить атрактивним подіям та заходам. Етнофестиваль (франц. festival, від лат. festivus – святковий) – це святкове дійство, яке охоплює етнографічні складові: представлення традицій певного регіону, народних промыслів та ремесел, місцевого фольклору, звичаїв. Різновидом етнофестивалю можуть бути гастрономічні фестивалі.

Дослідники цієї сфери поділяють етнофестивалі на три типи: а) етнічні (фольклорні) фестивалі — відбуваються у формі демонстрування культурного надбання народу; б) традиційні фестивалі та свята — відбуваються традиційно і є автентичними звичаями певного народу; в) етнокультурні фестивалі — поєднують презентації автентичної й сучасної культури етнічної спільноти або декількох спільнот.

У підготуванні та організації подібних свят музеї можуть брати активну участь і як організатори, і як учасники. Для музею — це можливість прорекламувати себе, збільшити аудиторію відвідувачів. Етнофестиваль бере участь у творенні культурно-дозвілєвого простору будь-якого поселення, для людей різного віку, під час міжнародних фестивалів відбуваються міжкультурні діалоги, виставки та ярмарки народних виробів сприяють тому, щоб традиційне мистецтво стало близьким і доступним для відвідувачів. Етнофестиваль, як правило, пов'язаний з певними історичними місцями регіону, пам'ятками історії, архітектурними будівлями тощо.

Для організації етнофестивалу музею потрібно не лише продумати концепцію і план заходу, найголовніше — це пошук спонсорів, які можуть надати кошти на цей фестиваль. Оскільки саме через брак належного фінансування в Харківській області припинили проводитися масштабні етнофестивалі. У нашому регіоні всі етнофестивалі тривають декілька років, потім, як зазначено вище, через брак фінансування вони не проводяться, створюються нові і ситуація повторюється. Нині втрачені такі етнофестивалі, як «Печенізьке поле», «Олексіївська фортеця», «Аланські витоки», «Пархомівка — світові шедеври». Два останніх фестивалі проводилися на базі місцевих музеїв.

Отже, участь музею в етнофестивалі або його організація — це можливість популяризувати не лише певний музей, а й також історико-культурні пам'ятки та культуру регіону.

I. Г. Споденець

**АКТУАЛІЗАЦІЯ ОБ'ЄКТІВ ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ
(НА ПРИКЛАДІ СТВОРЕННЯ МУЗЕЙНО-КУЛЬТУРНОГО
КОМПЛЕКСУ УФТІ ХАРКІВ)**

I. H. Spodenets

**UPDATING HISTORICAL AND CULTURAL HERITAGE SITES
(THE CASE OF THE CREATION MUSEUM AND CULTURAL COMPLEX
OF THE NATIONAL SCIENCE CENTER KHARKIV INSTITUTE OF PHYSICS
AND TECHNOLOGY (KIPT))**

В умовах сучасної складної взаємодії глобальних і локальних тенденцій розвитку української культури актуальною є проблема збереження об'єктів історико-культурної спадщини як основи формування національно-культурної ідентичності. Водночас гостро постала проблема регіонального рівня — раціональне використання інфраструктури промислових майданчиків, що мають історико-культурне значення. Однією з перспективних моделей вирішення проблем убачаються музейно-культурні комплекси. Саме вони здатні комплексно зберегти й актуалізувати історичні форми нерухомої культурної спадщини шляхом ревіталізації. Однак досвіду музеєфікації й інноваційного